

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **GRATIO HOLDINGS LTD.**, so sídlom No. 4, Riga Fereou street, Omega Court, 4th Floor, Office 41, 3095 Limassol, Cyperská republika, registračné č. HE 223179, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Škubla & Partneri s.r.o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 36 861 154, proti odporcovi **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság**, Pozsonyi út 56, 1133 Budapešť, Maďarská republika, Cg. 01-10-045784, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Legal Counsels s.r.o., Tallerova 10, Bratislava, IČO: 36 364 606, **o vyhlásení exekúcie za neprípustnú**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 35 Er 1427/2005, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2014 sp. zn. 18 CoE 453/2013, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2014 sp. zn. 18 CoE 453/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III uznesením z 19. decembra 2006 č. k. 35 Er 1427/05-83 vyhlásil za neprípustnú akúkoľvek exekúciu podľa Exekučného poriadku, ktorá má byť vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovské rozhodnutie vydané 7. októbra 2004 Medzinárodným arbitrážnym centrom pri Rakúskej obchodnej a priemyselnej komore vo Viedni, Rakúsko (v anglickom jazyku : International Arbitral Centre of the Austrian Federal Economic Chamber) vo veci **Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. c/a VSŽ**, akciová spoločnosť, Košice (súčasný obchodný meno Slovenské investičné družstvo), vedenej pod číslom SCH-4821.

Odporcovi (predtým Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt., Pozsonyi út 56, H – 1133 Budapešť, Maďarsko) uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 6 373,20 Sk v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. októbra 2007 sp. zn. 16 CoE 107/2007 napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 35 Er 1427/05-83 z 19. decembra 2006 zmenil tak, že návrh navrhovateľa (predtým Slovenské investičné družstvo, Osadná 11, Bratislava) zamietol. Výrok o náhrade trov konania zmenil tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň ďalším výrokom odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu nie je vecne správne. Podľa jeho názoru návrh na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, nie je návrhom, podanie ktorého by malo za následok začatie exekučného konania v zmysle § 36 Exekučného poriadku, ale jeho aplikácia prichádza do úvahy až v priebehu už začatého exekučného konania, pretože len začaté konanie je možné zastaviť, a podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku následkom vyhlásenia exekúcie za neprípustnú je práve zastavenie exekúcie. Je nesporné, že medzi účastníkmi, na základe exekučného titulu, ktorým je predmetné rozhodcovské rozhodnutie, nebolo začaté exekučné konanie podaním návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 36 Exekučného poriadku. Keďže doposiaľ nebolo začaté exekučné konanie, nemožno považovať za dôvodný návrh navrhovateľa na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a na jej zastavenie. Zistil, že označenie účastníka exekučného konania navrhovateľom v podanom návrhu nie je v súlade s ustanovením § 37 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že účastníkmi konania sú oprávnený a povinný. Námietky navrhovateľa týkajúce sa právnej úpravy uznávania cudzích rozhodnutí s poukazom na obmedzené možnosti povinného uplatniť dôvody odopretia uznania nepovažoval za dôvodné, pretože dospel k záveru, že Exekučný poriadok neobsahuje žiadnu úpravu preventívneho konania, ktoré by bolo možné viesť pred začatím samotnej exekúcie, a začatie exekučného konania podaním návrhu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku by bolo v rozpore s úpravou exekučného konania v zmysle § 36 a nasl. Exekučného poriadku. Uznesenie súdu prvého stupňa preto podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietol.

Na dovolanie navrhovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. mája 2009 sp. zn. 2 Cdo 137/2008 zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2007 sp. zn. 16 CoE 107/2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí vytkol

odvolaciemu súdu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia, aj napriek námietkam odporcu uvedených v odvolaní, týkajúcich sa právomoci súdu, resp. nedostatku právomoci súdu rozhodovať v danej veci (č. 1. 116 a 117 spisu) sa vôbec nezaoberal a tak ani nereagoval na dôvody súdu prvého stupňa týkajúce sa právomoci súdu a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je dostatočne preskúmateľné. Ďalej uviedol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyporiadal s námietkami odporcu uvedenými v odvolaní, týkajúcimi sa právomoci a nezaoberal sa ani dôvodmi súdu prvého stupňa. Nevysvetlil svoj názor, či je alebo nie je daná právomoc slovenských súdov v danej veci.

Krajský súd v Bratislave následne uznesením z 30. septembra 2010 sp. zn. 18 CoE 446/2009 uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 35 Er 1427/2005-83 z 19. decembra 2006 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že predovšetkým sa v predmetnej veci nejedná o exekučnú vec, pretože nejde o vec exekučného konania podľa ustanovení Exekučného poriadku a uviedol, že v danej veci ide o konanie podľa § 80 písm. c/ O.s.p., teda o určovaciu žalobu. Na základe toho konštatoval nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa, ktorý mal potom postupovať podľa tretej časti O.s.p. a rozhodnúť rozsudkom, keďže ide o rozhodnutie vo veci samej. Ďalej uviedol, že nesporne ide o konanie s medzinárodným prvkom, podmienkou ktorej veci je splnenie podmienky konania, t. j. právomoci súdov Slovenskej republiky a súd prvého stupňa správne vyhodnotil existenciu svojej právomoci na prejednanie veci. Záverom uviedol, že z odvolaním napadnutého rozhodnutia nevyplýva, akými úvahami sa prvostupňový súd riadil pri posudzovaní otázky naliehavosti právneho záujmu na podanej žalobe, čím ho mal za preukázaný a v akej miere, keď otázka neprípustnosti exekúcie je samostatnou procesnou úvahou v prebiehajúcom exekučnom konaní. Touto okolnosťou sa okresný súd nezaoberal aj keď mal za nesporné, že exekučné konanie dosiaľ neprebíha a keďže sa nedostatočne zaoberal opodstatnenosťou žaloby je v tejto časti rozhodnutie okresného súdu nepreskúmateľné.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 21. júna 2013 č. k. 35 Er 1427/2005-1011 určil, že akákoľvek exekúcia, ktorá má byť vykonaná na základe rozhodcovského rozsudku (v pôvodnom označení „Arbitral Award“) vydaného Medzinárodným rozhodcovským súdom Hospodárskej komory Rakúska („International Arbitral Centre of the Austrian Federal Economic Chamber“), sp. zn. SCH-4821 zo dňa 7.10.2004, vydaného vo Viedni vo veci žalobcu Hungarian Privatization and State Holding Company, Pozsonyi út 56, 1133 Budapest, Hungary a žalovaného VSZ a.s. Kosice, Trnavská cesta 8/A, 820 05 Bratislava, Slovak

republic, o zaplataenie čiastky vo výške HUF 1.328.548.000,- s príslušenstvom a čiastky vo výške USD 1.114.954,- s príslušenstvom je neprípustná. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 8 872,74 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení vzhľadom k usmerneniu krajského súdu uviedol, že naliehavý právny záujem v prejednávanej veci je daný, pretože trvá stav objektívnej právnej neistoty v právnom vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý spočíva v tom, či je odporca oprávnený sa voči navrhovateľovi domáhať núteného výkonu rozhodnutia v exekučnom konaní z titulu pohľadávky z rozhodcovského rozsudku. Takýto stav neistoty ohrozuje právne postavenie navrhovateľa, t. j. či je navrhovateľ povinný z donútenia plniť odporcovi. Odstránenie tohto stavu právnej neistoty nemôže navrhovateľ požadovať v inom konaní, v ktorom by vystupoval ako navrhovateľ. Rovnako rozhodnutie v prejednávanej veci je spôsobilé zastaviť prípadné následné exekučné konanie.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 21. februára 2014 sp. zn. 18 CoE 453/2013 rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 35 Er 1427/2005-1011 z 21. júna 2013 zmenil tak, že žalobu zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2 238,48 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu odporcu. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania je určovacia žaloba podľa § 80 písm. c/ O.s.p., sledujúca vyhlásenie neprípustnosti akejkoľvek exekúcie na podklade cudzieho rozhodcovského rozsudku. Podanie žaloby v danom prípade nerieši a ani nemôže riešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu či práva medzi účastníkmi, pričom práve určovacie žaloby slúžia potrebám praktického života a nemôžu viesť k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je preto súčasne daný len vtedy, keď je spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty navrhovateľa alebo ohrozenie jeho práva.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ a žiadal, aby dovolací súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 453/2013-1162 zo dňa 21. februára 2014 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 35 Er 1427/2005-1011 zo dňa 31. júna 2013 potvrdí a zaviazá odporcu na náhradu trov dovolacieho konania. Uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konkrétne v konaní došlo k vade podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t. j. postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Rozsudok krajského súdu považoval za nepreskúmateľný a nedostatočne zdôvodnený. Ďalej uviedol, že konanie

je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uviedol, že ho považuje za bezdôvodné a navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol, nakoľko nie sú dané dôvody dovolania a nezistil ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné (§ 239 ods. 1 O.s.p.), a že predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmal dovolací súd, či konanie nie je postihnuté tzv. inou vadou konania. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri

hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Právo účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v občianskom súdnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Tak odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musia mať náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Musia obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súdy sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musia vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom

kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie na súde nižšieho stupňa (krajský súd) je postihnuté tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). O vadu tejto povahy ide tiež v prípade, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je dostatočne preskúmateľné. Aj odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu musí spĺňať náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Odôvodnenie musí obsahovať výklad opodstatnenosti, zákonnosti, spravodlivosti rozhodnutia a takisto zaoberajúc sa námietkami účastníkov konania uvedených v odvolaní a reagujúc na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že tento cituje časti rozhodnutia okresného súdu, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, avšak žiadnym spôsobom na ne nereaguje, žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiada. Uvedené vystupuje do popredia aj na základe skutočnosti, že navrhovateľ v konaní vo svojich vyjadreniach k odvolaniu odporcu argumentačne zvyrazňuje správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa a povinnosť súdu vysporiadať sa aj s vyjadreniami druhej strany sporu tu vystupuje práve v danom prípade, keď súd vo veci vydal zmeňujúce rozhodnutie. Rovnako v časti rozhodnutia odvolacieho súdu na str. 8 odvolací súd vymenoval rozhodnutia súdov v súvisiacich konaniach ako aj fakty známe z obsahu spisu, avšak tieto vecne nespojil s nasledujúcim záverom o nedostatku naliehavého právneho záujmu. Odôvodnenie odvolacieho súdu tak vyznieva nepresvedčivo a chýba mu medziiným aj odôvodnenie záveru, ktorý na základe vymenovaných faktov vyslovil. Dovolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že v danej veci už raz dovolací súd konal a uznesením zo 14.5.2009 sp. zn. 2 Cdo 137/2008 zrušil rozhodnutie krajského súdu, keď mu vytýkal práve nedostatky v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu. Za daných okolností je nevyhnutné prisvedčiť názoru dovolateľa, že sa odvolací súd jasným a zrozumiteľným spôsobom nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli pre vydanie rozhodnutia podstatné. Zároveň po preskúmaní danej veci dovolací súd nezistil existenciu väd konania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Ďalšie námietky dovolateľa dovolací súd zatiaľ považoval za právne bezvýznamné.

S poukazom na vyššie uvedené preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne znovu o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2015

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová